Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002271

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-06-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: № 920-уч від 20.07.2026, Національний аерокосмічний університет "ХАІ"

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корнілов Дмитро Сергійович
2. Dmytro S. Kornilov

Кваліфікація: 081

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 29-06-2026

Спеціальність за освітою: магістр за спеціальністю "Право"

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: ------, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14334

Повне найменування юридичної особи: Національний аерокосмічний університет "Харківський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02066769

Місцезнаходження: вул. Манька Вадима, Харків, Харківський р-н., 61070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний аерокосмічний університет "Харківський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02066769

Місцезнаходження: вул. Манька Вадима, Харків, Харківський р-н., 61070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.63.25, 10.63.27, 10.63.35

Тема дисертації:

1. Колективно-договірне регулювання трудових відносин на локальному рівні в системі соціального діалогу
2. Collective Bargaining Regulation of Labour Relations at the Local Level within the System of Social Dialogue

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена комплексному дослідженню колективно-договірного регулювання трудових відносин на локальному рівні в системі соціального діалогу в умовах трансформації сучасного ринку праці з урахуванням історичної еволюції соціального діалогу, який пройшов три ключові етапи розвитку: формування інституту соціального партнерства (кінець XIX – перша половина XX ст.), інституціоналізація на міжнародному рівні (друга половина XX ст.), глобалізаційний етап (з 1990-х рр. – дотепер). Визначено, що формування національної моделі соціального діалогу було пов'язане із прийняттям законів «Про колективні договори і угоди» та «Про соціальний діалог в Україні», які закріпили його правові засади. Обґрунтовано важливу роль профспілкового руху, зокрема Федерації профспілок України, у формуванні соціального діалогу. Досліджено вплив кримінальної відповідальності за перешкоджання законній діяльності профспілок на розвиток соціального діалогу та забезпечення їх незалежності. Особливу

увагу приділено співвідношенню понять «соціальний діалог» і «соціальне партнерство». Обґрунтовано, що в межах соціально-трудових відносин ці категорії є тотожними, оскільки соціальний діалог виступає динамічною формою реалізації соціального партнерства через однакові механізми (обмін інформацією, консультації, колективні переговори та укладення колективних договорів і угод), за участю тих самих сторін. Водночас у ширшому контексті соціальний діалог є більш комплексним явищем. У дисертації сформульовано авторське визначення соціального діалогу як системи постійної взаємодії між працівниками, роботодавцями та органами державної влади й місцевого самоврядування, яка включає переговори, консультації та інші механізми співпраці, спрямовані на забезпечення соціальної справедливості, запобігання конфліктам та досягнення компромісних рішень у сфері економічних, соціальних і трудових відносин. Також обґрунтовано доцільність розширення системи його принципів шляхом включення принципів інклюзивності, сталого розвитку, соціальної справедливості, адаптивності, моніторингу та оцінки ефективності, а також протидії дискримінації. В умовах цифрової трансформації економіки підкреслено зростання значення локального рівня соціального діалогу у зв'язку з впровадженням технологій ШІ у сфері праці. Встановлено, що використання ШІ та алгоритмічного управління створює як можливості підвищення продуктивності праці, так і ризики порушення трудових прав. Значне місце в роботі відведено аналізу правової природи колективного договору. Обґрунтовано, що ключовою ознакою колективного договору є його договірна природа, яка проявляється у спільній процедурі його розроблення та ухвалення, водночас наявність загальнообов'язкових норм надає йому рис локального нормативно-правового акта. Запропоновано авторське визначення колективного договору як письмового нормативного документа локального характеру, укладеного між роботодавцем і працівниками (їхніми представниками) відповідно до встановленої законом процедури з метою регулювання трудових, виробничих і соціально-економічних відносин та встановлення додаткових гарантій. На основі аналізу колективних договорів у низці підприємств виявлено проблему відсутності або формального закріплення положень щодо запобігання, протидії та припинення мобінгу. Формальне закріплення таких положень зумовлює їх декларативний характер. З метою протидії розроблено концепцію «Правил трьох П» (профілактика, перевірка, притягнення до відповідальності). Порівняльний аналіз Закону України «Про колективні договори і угоди» 1993 року та Закону України «Про колективні угоди та договори» 2023 року свідчить про неоднорідний характер змін у сфері колективно-договірного регулювання: позитивні новели (термінологія, цифровізація процедур, гнучкість переговорів) поєднуються з послабленням окремих гарантій соціального діалогу. Проаналізовано міжнародний досвід соціального діалогу (Канада, Іспанія, Данія, Німеччина), який підтверджує його ефективність як універсального механізму адаптації трудових відносин до кризових та трансформаційних умов.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of collective bargaining regulation of labour relations at the local level within the system of social dialogue under conditions of transformation of the modern labour market, taking into account the historical evolution of social dialogue, which has undergone three key stages of development: the formation of the institution of social partnership (late 19th – first half of the 20th century), institutionalisation at the international level (second half of the 20th century), and the globalisation stage (from the 1990s to the present). It is determined that the establishment of the national model of social dialogue was associated with the adoption of the Laws "On Collective Agreements and Contracts" and "On Social Dialogue in Ukraine", which established its legal foundations. The important role of the trade union movement, in particular the Federation of Trade Unions of Ukraine, in shaping social dialogue is substantiated. The impact of criminal liability for obstructing the lawful activities of trade unions on the development of social dialogue and ensuring their independence is examined. Special attention is paid to the correlation between the concepts of "social dialogue" and "social partnership". It is substantiated that within social and labour relations these categories are identical, as social dialogue acts as a dynamic form of implementing social partnership through the same mechanisms (information exchange, consultations, collective bargaining, and the conclusion of collective agreements and contracts), involving the same parties. At the same time, in a broader context, social dialogue is a more complex phenomenon. The dissertation formulates the author's definition of social dialogue as a system of

continuous interaction between employees, employers, and public authorities and local self-government bodies, which includes negotiations, consultations, and other mechanisms of cooperation aimed at ensuring social justice, preventing conflicts, and achieving compromise solutions in the field of economic, social, and labour relations. The expediency of expanding its system of principles by including the principles of inclusiveness, sustainable development, social justice, adaptability, monitoring and evaluation of effectiveness, and anti-discrimination is also substantiated. In the context of the digital transformation of the economy, the growing importance of the local level of social dialogue due to the introduction of AI technologies in the field of labour is emphasised. It is established that the use of AI and algorithmic management creates both opportunities for increasing labour productivity and risks of violating labour rights. A significant part of the work is devoted to the analysis of the legal nature of the collective agreement. It is substantiated that its key feature is its contractual nature, expressed in the joint procedure of drafting and adoption, while the presence of generally binding provisions gives it the characteristics of a local normative legal act. The author's definition of a collective agreement is proposed as a written normative document of a local nature concluded between an employer and employees (or their representatives) in accordance with the procedure established by law for the purpose of regulating labour, production, and socio-economic relations and establishing additional guarantees. Based on the analysis of collective agreements in a number of enterprises, a problem was identified regarding the absence or merely formal consolidation of provisions on the prevention, counteraction, and termination of mobbing. The formal nature of such provisions leads to their declarative character. To address this issue, the concept of the "Three P Rules" (prevention, verification, accountability) has been developed. A comparative analysis of the Law of Ukraine "On Collective Agreements and Contracts" (1993) and the Law of Ukraine "On Collective Agreements and Contracts" (2023) shows the heterogeneous nature of changes in collective bargaining regulation: positive innovations (terminology, digitalisation of procedures, increased flexibility of negotiations) are combined with a weakening of certain guarantees of social dialogue. International experience in social dialogue (Canada, Spain, Denmark, Germany) has been analysed, confirming its effectiveness as a universal mechanism for adapting labour relations to crisis and transformational conditions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Корнілов Д. С. Мобінг як негативне явище у сфері праці та шляхи його подолання через колективно-договірне регулювання трудових відносин. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2023. № 1. С. 425-431.
- 2. Корнілов Д. С. Поняття соціального діалогу у контексті сучасних трудових та соціально-економічних відносин. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2025. № 88 Ч. 2. С. 133-139.
- 3. Корнілов Д. С. Поняття та правова природа колективного договору. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2025. № 90 Ч. 2. С. 389-394.
- 4. Корнілов Д. С. Соціальний діалог замість конфлікту: зарубіжний досвід ефективного врегулювання трудових відносин. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2025. № 6 Ч. 2. С. 36-40.

Наукова (науково-технічна) продукція: проєкти нормативно-правових документів

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення правової сфери

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гордеюк Алла Олександрівна

2. Alla A. Gordeuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7423-3673

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний аерокосмічний університет "Харківський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02066769

Місцезнаходження: вул. Манька Вадима, Харків, Харківський р-н., 61070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Костянтин Юрійович

2. Kostiantyn Y. Melnyk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8960-0234

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57208034072; Web of Science Researcher ID: J-7829-2016; https://scholar.google.com.ua/citations?user=HxYfDbQAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Швець Наталія Миколаївна

2. Nataliia M. Shvets

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9899-196X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуцу Світлана Федорівна

2. Svetlana Gutsy

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1373-6079

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний аерокосмічний університет "Харківський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02066769

Місцезнаходження: вул. Манька Вадима, Харків, Харківський р-н., 61070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Філіпенко Наталія Євгенівна

2. Nataliia Y. Filipenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9469-3650

Додаткова інформація: Scopus Author ID: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57222101013 ORCID: https://orcid.org/0000-0001-9469-3650 Web of Science Researcher ID AAZ-8208-2021 Google.scholar: https://scholar.google.com/citations?hl=en&user=KkeJCW4AAAAJ&view_op=list_works&gmla=AJsN-F6yJ6Hvdd0Dss7UiIrPC27tksv65naHSSLSy0OxBLAKw6YFMPzD_DB2wQ0bfE6Ye4Q4wTFTcBTuJhVzXr7E4SM4WYP5pXUc-h_iVHNctT_hZBcT9VcgVDWuEV905J5d6WIBu5AlFX2N7jLhLKgvm2lenHU43g

Повне найменування юридичної особи: Національний аерокосмічний університет "Харківський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02066769

Місцезнаходження: вул. Манька Вадима, Харків, Харківський р-н., 61070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Павликівський Віталій Іванович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Павликівський Віталій Іванович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Дмитренко Євгенія Валеріївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

